

'Fluba nεn Pɔl -a crεn -tε Efεz 'nɔn lε

¹ 'An 'bɔ Pɔl bε, Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nεn an drε Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Mεεn 'fluba 'gυε -a crεn -tε. Maan crεn -tε Bali -le minnun nεn Efεz 'fla bε -wle. Zozi Crizi 'lee 'ka 'bɔ bε, ka drε min -towli "a, εn 'ka 'pε -sru 'ka 'e tɔadɪ -yee 'wɪ 'ji dɪ.

² -Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fɔdɪ -trɔɔ -nɔn 'cεε.

Pɔl Bali 'tɔ 'bɔ 'yi "nεn yaa drε -cεε bε -a man

³ -Kaa Bali 'tɔ 'bɔ! -Yεε cɪ -kaa san Zozi Crizi "tɪ "a, εn -yεε fεa 'vɪ -kaa man. E ciɪla Zozi Crizi -va εn "yi 'tɔ 'tɔdɔ pεεnɔn nεn -yee lei 'saun 'lɔ bε 'e drε -cee vε -a laji lou.

⁴ Te Bali 'ka tian 'trε drεlε dɪε, εn e -kaa 'si "va, ka drε Zozi 'le vε -a -le "wεan. Bali -kaa 'si "va 'nan -e -kaa drε 'yee vε -a, -e 'tɔ 'tɔ 'e vɪlε 'e 'kɔn 'e 'padɪ -kaa man -a 'lε dɪ.

Bali -kaa ye "yi "le "wεan, ⁵ yaa 'vɪ 'e 'cεn 'nan 'e -kaa dra 'yee 'nennun -a. E ciɪla Zozi Crizi -va 'nan -e 'e -kaa drε 'yee 'nennun -a. Yaa drε "le zɪ e cɪ -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bε -yee 'wɪ 'zɔ. ⁶ Yaa drε 'nan -e -kaa 'e 'tɔ -dan vɪ 'yee "yi "man. "Yi zɪε yaa drε -cεε -a -pɪ nεn e 'sɔ -yrε tɪgɪ bε -yee "wεan.

⁷ Zozi Crizi nyεn nεn e -sran bε, -yεε -maan εn Bali -kaa 'si 'wɪ 'ji, εn e -cee 'wɪ 'wɪdɪnun fui. Bali -le "yi "bε, -a -kɔɔn "manvε "ka "dɪ, -yee "wεan nεn yaa drε zɪ. ⁸ 'Wɪ 'kpa, Bali 'yee "yi "nɔn -cεε 'e 'ciɪladɪ "da. E 'wɪ 'tɔdɪ -nɔn -cεε 'nan, -e -kaa 'yee 'wɪ 'ci man. ⁹ En

"nyian be, -a 'ci 'sɔ wɪ nɛn 'e yɔɔdɪ blamin man be, yaa ta 'bɔla -cɛɛ. -A -cin a Bali ji 'e 'cɛn 'nan, 'e -ciala Crizi -va -e 'yee 'ci 'sɔ wɪ zɪɛ -a drɛ. ¹⁰ Tɔ 'le 'srandɪ -a nɛn e "cɛan 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ man. En 'wɪ 'bɔ zɪɛ -nyrɛn 'nan, fɛ pɛɛnɔn nɛn laji be, 'lee fɛ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda be, Bali 'e o tre 'e cin man, -e o tazan 'e drɛ -tɔwli. -A 'bɔ nɛn Crizi -a.

¹¹ 'Wɪ 'kpa, Zozi Crizi 'bɛ -maan, en 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e dra 'kɔ Zuif 'nɔn lɛ be, yaa drɛ 'kɔvɛ -a. 'Wɪ zɪɛ Bali -a drɛ "lɛ zɪ e cɪ -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ¹² Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e kɔvɛ nɛn 'kɔ 'bli cɪ 'e tɛdɛ Crizi da be, 'kɔvɛ "wɛan Bali 'tɔ 'e drɛ -dan. ¹³ Bali ciɔla Zozi Crizi -va, en e 'wɪ zɪɛ -a drɛ kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, 'cee vɛ -a "nyian. Kɔɔ ka Bali -le 'wɪ tɪgh 'man, en ka yi -tɛra "da. 'Wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -nyrɛn 'nan Zozi 'ka 'nan -e Bali 'e 'ka 'si 'wɪ 'ji. Ka yi -tɛra Zozi da -yee "wɛan nɛn, Bali lei 'saun nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan 'e -nɔan "minnun lɛ be, e drɛ 'cee vɛ -a. 'Ka -kɔnnɛn pladɪ nɛn 'nan, ka drɛ Bali -le vɛ -a. ¹⁴ 'Wɪ 'kpa, -te Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -cɛɛ be, -yɛɛ cɪ "lɛ fɛnun nɛn Bali -taa -a -nɔnlɛ -cɛɛ be, -a va fɛ tɛdɛ -le 'wɪ 'zɔ. En -yɛɛ -ci -kɔnnɛn -cɛɛ 'nan, tɔ -fɔla "da "ji be, Bali -kaa "sia 'wɪ 'ji "fo te fɛnun pɛɛnɔn zɪɛ o drɛ -cee vɛ -a. -Kaa Bali 'tɔ drɛ -dan 'wɪ nɛn yaa drɛ zɪɛ -a man!

Pɔl Bali trɔ 'ba

¹⁵⁻¹⁶ 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan be, 'an 'bɔ "nyian, ma'an 'flian Bali muo "fɔdɪ -a 'cee "wɛan dɪ, en an Bali trɔ "baa tɔ pɛɛnɔn man 'cee 'wɪ man. Kɔɔ an 'cee yi -tɛradɪ Minsan Zozi da 'wɪ 'man, en maan 'man "nyian 'nan, ka Zozinɔn pɛɛnɔn ye "yi. ¹⁷ Bali nɛn -yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi -le Bali -a, en -yɛɛ cɪ -kaa "tɪ "nɛn -a -kɔnnɛn "manvɛ "ka "dɪɛ -a be, maan trɔ 'ba

'nan 'e 'wɪ 'tɔdɪ nɛn e "sia 'yee lei 'saun 'va bɛ, -a -nɔn 'cɛɛ, ɛn 'e 'fli -kɔɔn 'cɛɛ, -e 'ka -tɔ 'kpa kɔlɛgɔlɛ. 18 ɛn maan trɔ 'ba "nyian 'nan, 'e 'ka yiɛ 'lɛ 'sɔ, -e 'ka 'wɪ nɛn 'ka 'bli a -yrɛ ɛn -yee "wɛan Bali 'ka laabɔ bɛ, -a -tɔ. ɛn "nyian fɛnɔn "kaga "nɛn Bali -a 'vɪ 'nan, 'e -nɔn 'yee minnɔn lɛ te -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪɛ, -e 'ka -tɔ. 19 ɛn "nyian Bali -le 'plɛblɛ nɛn e ya fɛ pɛɛnɔn 'ta lou "bɛ, -e 'ka -yee -dan ci yi. -Yee 'plɛblɛ zɪɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e 'nyranman "paa -kaa nɛn -kaa yi -tɛra Zozi da bɛ -kaa man. 20 -Yee 'plɛblɛ -tɔwli zɪɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e Crizi wluan -kanɔn 'va, ɛn yaa -nyran 'e 'pɛ 'yi "da laji lou. 21 Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e Crizi 'e 'kɔn lei -wliɔnɔn pɛɛnɔn 'lee fɛ pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -yrɔ "bɛ, 'lee fɛ pɛɛnɔn nɛn e min "paala bɛ o da. "Trɛda fɛ pɛɛnɔn bɛ, -yɛɛ cɪ o da. Tɔ nɛn -kaa cɪ -ji 'gɔvɛ, -a -ji 'saza "cɛɛ e cɪ o da dɪ, 'pian tɔ nɛn e -taa 'li bɛ -a -ji oo, te -yɛɛ cɪ o da. 22 'Wɪ 'kpa, Bali fɛ pɛɛnɔn 'pla Crizi cɛin wlu. Crizi 'bɔ nɛn fɛ pɛɛnɔn 'tazan -a bɛ, Bali -a -tɔ -leglizɪ -wulo -a. 23 -Leglizɪ 'nɔn 'bɔ 'bɛ cɪ Crizi po -a. ɛn Crizi nɛn e fɛ pɛɛnɔn 'nan 'si bɛ, e -leglizɪ -ji 'fa 'yee "yi "a.

2

Crizi -le "wɛan 'belidɪ a -kaa 'lɔ

1 'E tɛdɛ bɛ, ka'a 'ta 'wɔla Bali wei da dɪ, ɛn ka 'wɪ 'wliɔnɔn "dra, -yee "wɛan Bali "le 'va bɛ, te ka ya 'ka 'kadɪ. 2 Ka 'wɪ 'wliɔnɔn drɛ 'e tɛdɛ "le 'trɛda minnɔn pɛɛnɔn 'zɔ. Ka 'ta 'wɔla Satan nɛn e -yɔ -wliɔnɔn "paala bɛ, -a wei da. Satan zɪɛ, -a lei 'bɛ 'nyranman "paa minnɔn nɛn wa'a 'ta 'wɔla Bali wei da dɪɛ waa. 3 ɛn -kaa 'bɔ "nyian, -kaa ya 'e tɛdɛ "le minnɔn zɪɛ -wee 'wɪ 'zɔ. -Kaa 'fli -nɔn -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɔn -wliɔnɔn "lɛ. 'Wɪ nɛn e cɪ -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ,

'lee 'wɪ nɛn e -tɔala -kaa 'bɔ 'wulo -ji bɛ, -a -sru "nɛn -kaa 'ta 'wula. Tɔ zɪɛ -a man bɛ, te -kaa ya Bali -le nyran -blɪdɪ wlu "le minnun pɛɛnɔn 'le 'wɪ 'zɔ.

⁴ 'Pian Bali a 'e fadɪ min nyrinta -a, ɛn e -kaa ye "yi "bɔɔ. ⁵ -Yee "wɛan -kaa 'bɔ nɛn -cee 'wɪ 'wɪdɪ "le "wɛan -kaa ya -kaa kadɪ -a 'lɛ bɛ, e 'belidɪ -nɔn -cɛɛ -kaa 'vale Crizi -a. -A -cin 'e 'kɔn -kaa 'ji 'nan, Bali -le "yi 'saza 'bɛ -kaa 'si 'wɪ 'ji. ⁶ ɛn "nyian -kaa 'vale Crizi -a, Bali -kaa wluan -kanɔn 'va, ɛn e -kaa nyran 'e 'va laji lou. ⁷ E 'yee 'kpa kɔɔn -cɛɛ Zozi Crizi -ji 'nan, -e 'e 'yee "yi "nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪɛ, -a -ci -kɔɔn tɔ 'le 'srannan.

⁸ 'Wɪ 'kpa, Bali -le "yi 'saza 'bɛ -maan 'ka 'si 'wɪ 'ji. ɛn 'ka 'sidɪ 'wɪ 'ji zɪɛ 'cee yi -tɛradɪ Bali da man nɛn e drɛ 'cee vɛ -a. Ya'a 'silɛ 'ka 'bɔ 'va dɪ, 'pian Bali 'bɛ "yi drɛ 'cɛɛ 'e "tun. ⁹ Bali 'ka 'ka 'silɛ 'wɪ 'ji 'wɪ 'tɔ nɛn kaa drɛ bɛ -a man dɪ. Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e min -tɔ 'e vɪɛ 'e 'fli -kɔɔn -a 'wɪ 'a dɪ. ¹⁰ Bali 'bɔ 'bɛ -kaa drɛ. ɛn e -kaa drɛ min -trɛ -a Zozi Crizi -ji 'nan, -e drɛ wɪ "yinun nɛn Bali -a man drɛ 'e 'cɛn bɛ, -kaa 'ta wula "da.

Crizi -le "wɛan bɛ -kaa sɛn 'e cin va

¹¹ Kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Zuif 'nɔn -a ve 'ka man 'nan, ka 'ka 'ka 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ. ɛn waa ve 'o 'fli man 'nan, o ya 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va. E ya 'wɪ "tun "a, kɔɔ plɔ nɛn min -a 'pla o man 'e 'pɛ -a. Zɪ ka cɪ 'e tɛdɛ bɛ, -a da nɛn 'ka 'ci "nrɔn! ¹² -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, tɔ zɪɛ -a man bɛ, te 'ka 'sizan 'wɪ 'ji "ka "dɪ. ɛn "nyian te Bali -le minnun bɛ, ka 'ka o vanɔn 'a "fo "dɪ. ɛn "nyian te 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, 'e dra 'yee minnun lɛ bɛ, e 'ka 'cee vɛ -a "fo "dɪ. ɛn "nyian te ka ya 'trɛda 'e "tun, ka'a Bali tɔa dɪ, ɛn 'ka 'bli 'ka fɛ -tɔ lɛ dɪ. ¹³ Tɔ zɪɛ -a man bɛ, te ka ya 'ka

'sidi Bali man -kɔɔbli. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, 'ka 'vale Zozi Crizi -a ka drɛ min -tɔwli "a, ɛn Crizi nyɛn nɛn e -sran bɛ, -yɛɛ 'ka pli Bali man.

14 Crizi 'bɔ 'bɛ -fɔdɪ -trɔɔ -nɔn -cɛɛ. Zuif 'nɔn 'lee minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, e o drɛ 'lɛglɔn 'tɔwli "a. Nɔan nɛn "nɛn 'e pladɪ 'lɛglɔn "fli zɪɛ o yei te e o "cɛan 'e cin man, ɛn te e 'wɪ -fɔala o yei "bɛ, yaa fui 'yee -kadɪ -a yiba "plan da. 15 Kɔɔ Moizi -le -pei -tɔ wɪnɔn 'lee 'e 'ta 'srɔɛnnɔn bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa klu -sran. E 'lɛglɔn "fli zɪɛ o 'si, ɛn e o -sɛn 'e cin va 'e 'va 'nan, -e 'o 'kɔn min -trɛ -a. 16 ɛn "nyian -yee -kadɪ yiba "plan da 'bɔ 'a nɛn, e 'wɪ nɛn "nɛn 'lɛglɔn "fli zɪɛ o yei "bɛ, -a klu -sran. E o -tɛ 'e cin da 'kɔlɛ 'tɔwli "ji, ɛn e o yei "sɛn 'e cin va 'o 'vale Bali -a.

17 ɛn "nyian bɛ, Crizi 'bɛ 'ta 'sinan 'nɔnnɔn zɪɛ -a 'palɛ minnɔn pɛɛnɔn lɛ. E 'nan, Bali 'lee o 'bɔ bɛ, 'wɪ 'ka "nyian o yei "dɪ. 'Sinan zɪɛ, kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, e ya 'cee vɛ -a. ɛn "nyian 'kʊ 'bɔ nɛn kʊ cɪ Zuif 'nɔn 'a bɛ, e ya 'kʊvɛ vɛ -a. 18 -Yee "wɛan -kaa 'bɔ pɛɛnɔn bɛ, -te min a Zuif min -a oo, -te min 'ka Zuif min -a dɪ oo, Crizi le "wɛan bɛ -si a 'e 'lɛ 'sɔdɪ, -e -kaa -pli -kaa "tɪ Bali man -yee lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'a.

19 'Wɪ nɛn Crizi -a drɛ bɛ, -yee "wɛan kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, ka 'ka "nyian -pɛnnɔn 'a dɪ, ɛn ka 'ka 'le minnɔn nɛn o -blɪnan "ka "dɪɛ -wee 'wɪ 'zʊ dɪ. 'Pian Bali -le minnɔn bɛ, ka drɛ o vanɔn 'a, ɛn ka drɛ -yee "kɔnnɛn 'nɔn 'a. 20 'Ka 'bɔ nɛn Bali 'ka 'si, ɛn e cɪ 'yee 'kɔn 'tɔnan. 'Kɔn zɪɛ Zozi 'le 'pasianɔn 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'bɛ cɪ cɛin -a, ɛn Zozi Crizi 'bɔ 'bɛ cɪ 'kɔn zɪɛ -a -pʊ -fɔ -kɔlɛ 'plɛblɛ 'a. 21 -Yɛɛ -maan -e 'kɔn zɪɛ e wluan lou, te e ya 'e 'fɔdɪ 'e cin man fɛnyian, 'nan -e 'e drɛ Minsan -le 'kɔn 'saun 'a. 22 ɛn Zozi Crizi 'bɛ

-maan "nyian, ɛn ka drɛ 'kɔn zɪɛ -a -tɔvɛ -a, 'nan -e -kaa pɛɛnɔn -kaa drɛ Bali -le 'kɔn nɛn -a lei 'saun -nyɛanla 'ji bɛ -a.

3

'Nyranman nɛn Bali -a -pɛba 'wɔ Pɔl -lɔ bɛ -nyrɛn 'gɔ

¹ 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yɛɛ "wɛan bɛ, 'an 'bɔ Pɔl, an Bali muo -fɔa. 'Ka 'tɔ 'ji nɛn an ya -pɔ 'kuin, kɔɔ an Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɪɛ.

² 'Yɪ "nɛn Bali 'bɔ -a -pɛba 'wɔ 'an 'lɔ 'nan -e 'an 'cee -ci -kɔɔn "bɛ, maan -tɔa 'nan, kaa -nan wɪ 'man.

³ 'Wɪ yɔɔdɪ zɪɛ, Bali 'bɔ 'bɛ -nan kɔɔn 'mɛn. -A 'bɔ nɛn an "sia -a crɛn -tenan 'cɛɛ bɛ.

⁴ -Te kaa ta 'vɪ bɛ, kaa -kɔnnɛn "ye 'nan, 'wɪ nɛn Crizi -a drɛ minnɔn -le vɛ -a, te -a -ci a 'e yɔɔdɪ o man bɛ, e 'ka 'e yɔɔdɪ "mɛn "man dɪ. ⁵ 'Li 'e tɛdɛ bɛ, Bali

'ka 'wɪ zɪɛ -a -nan -kɔɔnɪɛ minnɔn ɛ dɪ. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, Bali lei 'saun -a -nan kɔɔn Zozi 'le 'pasianɔn nɛn Bali o 'si "va "bɛ -wɪɛ. ɛn yaa -nan kɔɔn "nyian Bali 'lewei vɪnɔn ɛ. ⁶ 'Wɪ yɔɔdɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan:

Zozi Crizi -le "wɛan bɛ, fɛ nɛn Bali "e 'nan 'e -nɔan 'yɛɛ minnɔn ɛ bɛ, ɛn 'wɪ nɛn e 'nan 'e dra -wɪɛ "bɛ, minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, o 'tɔ a "va. ɛn minnɔn zɪɛ, 'o 'vale Zuif 'nɔn 'a bɛ, o drɛ 'kɔɛ -tɔwɪli "le vɛ -a. 'Wɪ 'bɔ zɪɛ -yɛɛ cɪ Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn waa 'man bɛ -a. ⁷ ɛn -a 'bɔ nɛn Bali -a -pɛba 'wɔ 'an 'lɔ 'nan 'an vɪ minnɔn ɛ. Bali 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a nɛn e 'yɛɛ "yi zɪɛ -a -nɔn 'mɛn.

⁸ 'An 'bɔ nɛn an 'ka fɛ -tɔ -a Bali -le minnɔn yɛi "dɪɛ, 'an ɛ nɛn Bali "yi zɪɛ -a drɛ 'nan -e 'an Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɪɛ. 'Wɪ "yi "nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ ɛn Crizi

-a drɛ minnun lɛ bɛ -a 'bɔ nɛn. ⁹ Bali "yi zɪɛ -a drɛ 'mɛn "nyian 'nan -e 'an 'wɪ yɔɔdɪ 'bɔ 'ci 'si minnun pɛɛnɔn lɛ 'weɪn. Bali nɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ bɛ, e 'wɪ zɪɛ -a yɔɔ minnun man -a pou sianan 'li 'e 'cɛn, ɛn e 'bɔ cɛɛɣv yi -a. ¹⁰ Bali -a drɛ zɪɛ 'nan, -e tɔ nɛn -kaa cɪ -ji 'gʊɛ, e 'wɪ yɔɔdɪ zɪɛ -a ta bɔla. Bali -le 'wɪ 'tɔdɪ nɛn -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪɛ, -leglɪzi 'a nɛn yaa -ci -kɔɔnman laji fɛ pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔb "bɛ, 'lee laji fɛ pɛɛnɔn nɛn e min "paala bɛ, -wɛɛ. ¹¹ Bali -a drɛ "le zɪ -a -cin cɪ -a 'bɔ 'ji 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Bali ciula -kaa san Zozi Crizi, -va ɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ.

¹² 'Wɪ nɛn Crizi -a drɛ bɛ, -yee "wɛan -si a 'e 'lɛ 'sʊdɪ -cɛɛ -e -kaa -pli Bali man, te "klan 'ka -kaa 'ji dɪ. -Cee yi -tɛradɪ Zozi da 'bɛ dra. ¹³ 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, te 'ka "koe 'e 'si 'ka da 'mɛn yra yɪdɪ -le "wɛan dɪ! An ya 'an yra yɪnan 'nan -e 'ka "nɛn "blɪ -e 'tɔ -dan 'e drɛ 'cee vɛ -a.

Pɔl Bali trɔ 'ba

¹⁴ 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yee "wɛan 'an "pɔ -sɔɔnman -kaa "tɪ Bali wɪu. ¹⁵ -Yɛɛ cɪ 'lɛglɔn 'tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda 'lee laji lou "bɛ -a san -a. ¹⁶ Fɛnɔn nɛn Bali lɔ bɛ, -a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ. -Yee "wɛan an Bali trɔ "baa 'nan, -yee lei 'saun 'e 'nyranman 'pa 'ka man, -e 'ka "koe 'lee 'cee 'plɛblɛ 'e 'pa "da Crizi -sru 'ta wɔdɪ -ji. ¹⁷ Maan trɔ "baa "nyian 'nan, 'cee yi -tɛradɪ Crizi 'bɔ da -a nɛn 'ka 'kɔn tɔ pɛɛnɔn man Crizi -lɔ. ɛn maan trɔ "baa "nyian 'nan, yɪdɪ "yi 'saza nɛn 'e 'kɔn 'cee 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ pou sianan. ¹⁸ An 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a laabo Bali lɔ 'nan, -e 'ka 'vale Bali -le minnun pɛɛnɔn 'a bɛ, yɪdɪ "yi "nɛn Crizi 'ka ye "yi "a bɛ, 'ka 'kɔla -yee -dan ci mandɪ -a. ¹⁹ -Yee yɪdɪ "yi "nɛn e "mlɪan blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ da bɛ, maan laabo

Bali lɔ 'nan, 'ka -kɔnnɛn 'yɪ 'ka 'bɔ 'a. ɛn Bali 'e drɛ -e 'ka 'kɔn 'ka fadɪ Bali 'bɔ 'le -dan a.

²⁰ Bali nɛn -yee 'plɛblɛ 'bɛ 'nyranman "paa -kaa man bɛ, -kɔladɪ a -yrɔ, -e 'e 'wɪ drɛ 'e 'ciɪladɪ "da. Fɛ -tɔ "ka -e -kaa laabɔ -yrɔ, ɛn 'wɪ 'tɔ "ka -e -kaa ci "nrɔn "da, te -a -pɛ 'ka 'sɔa -a drɛdɪ -a dɪ. ²¹ -Kaa Bali 'tɔ drɛ -dan! 'Wɪ nɛn Zozi Crizi -a drɛ bɛ -a man, Bali 'tɔ 'e 'kɔn -dan -leglizi -ji! 'E 'kɔn zɪɛ 'li 'trilii! Amɛn!

4

-Leglizi 'nɔn a "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zɔ

¹ 'An 'bɔ nɛn, an ya -pɔ 'kuin Minsan -le nyranman 'padɪ man 'gɔɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali -a drɛ -cee vɛ -a bɛ, -yee "wɛan an toba -fɔa 'cɛɛ 'nan, 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e 'kɔn "le min nɛn Bali -a laabɔ bɛ -yee vɛ zɔ. ² Te 'ka 'fli 'sia -dandan 'ka cin man dɪ! 'Ka 'kɔn min -trɔɔ -a! ɛn 'ka 'man -sran 'wɪ 'ji 'ka cin va! ɛn 'ka 'kɔla 'ka cin va yɪdɪ "yi "a! ³ Bali lei 'saun 'ka drɛ "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zɔ. 'Ka man -wɛɛ -e 'ka 'fɔ "da zɪ, te -fɔdɪ -trɔɔ a 'ka yei.

⁴ Bali -kaa laabɔ 'nan, -e -kaa drɛ -yee minnun -a. -Yee "wɛan -kaa drɛ 'kɔlɛ -tɔwli "a, ɛn Bali lei nɛn -kaa 'lɔ bɛ, e ya -tɔwli, ɛn 'wɪ nɛn -kaa 'bli a -yrɛ "bɛ, e ya -tɔwli. ⁵ -Kaa san a -tɔwli. -Cee yi -teradɪ Crizi da bɛ, e ya -tɔwli. ɛn o -kaa -batize drɛ 'wɪ 'tɔwli "man. ⁶ Bali a -tɔwli. -Yɛɛ cɪ -kaa pɛɛnɔn "tɪ "a. E -kaa pɛɛnɔn "paala. E -ciala -kaa pɛɛnɔn 'va ɛn 'e 'nyranman "paa. E -nyɛanla -kaa pɛɛnɔn 'ji.

⁷ -Kaa -tɔdɔ pɛɛnɔn bɛ, -kaa "yi -dan 'yɪ -cee vɛ -a, "le zɪ Crizi -a -nɔn bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ⁸ Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«"Yɛɛ -kɔ lou "bɛ,
e fɛ pɛɛnɔn klɪ, e o kuun.

En e "yinun -nɔn minnun ɛ.»

⁹ -Te waa 'vɪ 'nan, e -kɔ lou "bɛ, -a -ci nɛn 'nɔn? -A -ci nɛn 'nan, 'e tɛdɛ bɛ, e sɔɔnla fɛnan "tradra "nan.

¹⁰ Min 'bɔ nɛn e -sɔɔnla fɛnan "tradra "nan bɛ, -a min 'lein zɪɛ -yɛɛ kɔ "nyian labli 'ta lou "nun, 'dɔ -e 'e fɛ pɛɛnɔn 'nan 'si. ¹¹ Min 'bɔ 'lein zɪɛ -yɛɛ "yinun drɛ 'yee minnun ɛ. Yaa -mie drɛ Zozi 'le 'pasianɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ Bali 'lewei vɪnɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪnɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ minnun nɛn o yɪɛ -tɔa -leglizi -va, te o Bali -le 'wɪ "paaman o ji bɛ waa. ¹² Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e 'o Bali -le minnun man wɔɔ -e 'o 'yee 'nyranman 'pa, -e -yee -leglizi nɛn -a 'bɔ po -a bɛ, 'e 'tɔ 'plɛblɛ. ¹³ 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a nɛn, -kaa pɛɛnɔn dra "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zɔ -cee yi -tɛradɪ Crizi da -ji. En "nyian bɛ, -kaa dra "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zɔ -cee Bali -pɪ 'bɔ -tɔdɪ -ji. -Te e drɛ zɪɛ bɛ, -a -nan nɛn -kaa -kɔan "le min nɛn e -klɔnmɔn -fɔ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, ɛn zɪ Crizi cɪ bɛ, min -taa -a yɪɛ -kaa 'lɔ.

¹⁴ Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e -kaa vɪɛ -kaa kɔn "nyian "le nannannun -le 'wɪ 'zɔ dɪ. Kɔɔ nannannun ɛ nɛn minnun see "paa wɪnɔn ve -pɛ "yi 'lee -pɛ bɔ -a, -e 'o -sɔɔnla o -sru. Min see "paanɔn zɪɛ o ya -wɪdɪ, ɛn -dawli 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn a o ji, -e 'o min 'si -si tɪɪlɪ da. ¹⁵ 'Pian -cee vɛ bɛ -kaa 'wɪ tɪɪlɪ vɪ, ɛn -kaa cin yi "yi, -e -kaa trɔla Crizi man. -Yɛɛ cɪ -leglizi -wulo -a. ¹⁶ -Leglizi bɛ, Crizi 'bɔ po nɛn. En -a man mɛn -tɔdɔ bɛ, klɔda 'bɛ -maan 'o ya 'o 'fɔdɪ 'e cin man. En miɛnmiɛnnun 'bɛ -maan "nyian 'o cin "kuan 'plɛblɛ. Zɪ man mɛn -tɔ "e -kɔla "wo bɛ, -a da nɛn e 'nyranman "paa ɛn -leglizi nɛn Crizi 'bɔ po -a bɛ e -tɔa "kli, te e trɔman, te yɪdɪ "yi "a -ji. Trɔdɪ zɪɛ, Crizi -va nɛn e "sia.

'Ka 'pε 'e 'si 'cee 'ta wv -pε ceje -sru!

17 Minsan nεn an drε -yee vε -a bε, -a 'tɔ da nεn an 'wɪ "paala 'cεε 'nan: Te 'cee 'ta wv -pε 'e 'kɔn "nyian "le minnun nεn wa'a Bali tɔa dɪε -wee vε -zv dɪ! 'O 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun -wɪdɪ -sru "nεn o 'ta wo, te e ya 'wɪ "tun "a. 18 O "trɔεn "a "yuyu, εn o 'ka "va 'nan 'o Bali -tɔa "dɪ. -Yee "wεan 'belidɪ nεn Bali a -nɔn bε, e ya o man -kɔɔbli, εn o ya klun va. 19 'Wɪ 'tɔ 'ka "nyian o tεa 'yra -a dɪ. 'O 'fli -nɔn 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ lε, εn 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɔ pεεnɔn bε, wa'a 'kaan -a drɛdɪ -a dɪ.

20 'Pian 'cee vε bε, 'wɪ nεn waa paa 'ka 'ji Crizi da bε, 'wɪ 'wɪdɪnun zɪε -a -tɔwɪ 'ka "va "dɪ. 21 Maan -tɔa 'nan 'wɪ 'kpa, ka Crizi -le 'wɪ 'man, εn o -yee 'wɪ paa 'ka 'ji. 'Wɪ nεn waa paa 'ka 'ji zɪε Zozi 'le 'wɪ tɪgɪ nεn. 22 Waa paa 'ka 'ji 'nan, 'ka 'pε 'e 'si 'ka drε wɪ cejenun -sru. -Yee "wεan 'ka drɛla "da! Kɔɔ te ka'a tian Zozi 'tɔlε dɪε, ka 'wɪ 'wɪdɪnun drε "kaga te -a 'le 'srannan "nεn -kadɪ -a. 23 'Bε nεn 'gʋε, e ya "le Bali lei 'saun 'e 'cee ci "nrɔndɪ pεεnɔn lila 'e 'trε "fo. 24 εn "nyian bε, 'cee 'ta wv -pε 'e 'kɔn "le min -trε -le 'wɪ 'zv. Min zɪε Bali 'bε dra -e 'e Bali 'sia 'e "pa 'ji. -A drε wɪ -kɔan 'e 'sɔdɪ "ji, εn e -kɔan Bali -le vε -a "fo. εn e 'ta wo Bali -le 'wɪ tɪgɪ da.

25 -Yee "wεan 'ka 'si 'wɪlu 'sɛndɪ man, εn 'wɪ tɪgɪ nεn 'ka vɪ 'ka cin lε! Kɔɔ -kaa pεεnɔn -kaa drε 'kɔlε -tɔwɪ "man mennun -a. 26 εn "nyian bε, «-Te 'bli 'fɔ 'ka 'ji bε, te 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drε dɪ!» Te yidε 'e 'fɔ "va 'cee 'bli 'fɔdɪ "ji "man dɪ! 27 "Tɔgɔ -si 'e 'lε 'sɔ Satan lε, -e 'e 'ka man yɪ. 28 εn "nyian bε, min nεn e crin wo bε, 'e 'si -a drɛdɪ man! 'Pian 'e 'nyranman 'pa, -e 'e "nεn "fε -bli, te e 'yalε -tεnɔn "le -nɔan "nyian!

29 ɛn "nyian bɛ, te wei -wliɔ "tɔwli 'e bɔla 'ka 'le
 "fo "ɔ! 'Pian 'wɪ nɛn e min peenun "le 'wɪ "paa "va
 "bɛ -a 'bɔ nɛn 'ka vɪ! ɛn 'wɪ nɛn e "yi dra minnun ɛ
 bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka vɪ! 30 Te 'ka Bali lei 'saun 'ta drɛ
 -trɔdrɔ ɔ! -A 'bɔ 'a nɛn Bali 'ka -kɔnnɛn 'pla -e 'e -
 kɔɔn 'nan ka -kɔan 'yee vɛ -a tɔ nɛn e 'ka "sia 'wɪ 'ji
 bɛ, -a man.

31 -Yee "wɛan min man wɪ 'paɔɪ, 'lee 'bli 'fɔɔɪ min
 ji, 'lee nyran siɔɪ, 'lee 'wɪ 'bliɔɪ, 'lee min sɛɛ wɔɔɪ,
 'lee 'wɪ 'wliɔɪ 'tɔ 'tɔɔv pɛɛnɔn bɛ, te -a -tɔwli 'e 'kɔn
 'ka yei "fo "ɔ! 32 'Pian 'ka 'kɔn 'kpa 'ka cin ɛ, 'ka cin
 dra nɛn 'e 'ka 'tɛ, ɛn 'ka cin man wɪ 'cɛ "le zɪ Bali 'ka
 'man wɪ 'cɛ Crizi -le "wɛan "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.

5

1 'Wɪ nɛn Bali -a drɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka drɛ! Ka drɛ
 -yee 'nɛnnun nɛn e o ye "yi "bɛ waa. 2 -Yee "wɛan
 'ka cin yɪ "yi "le zɪ Crizi -kaa 'yɪ "yi "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ! E
 -kaa 'yɪ "yi "le "wɛan, e wɪ "man ɛn e -ka -kaa 'lɛji.
 E drɛ "le 'nan 'sraga nɛn yaa 'bɔ Bali ɛ ɛn -a -kɔei
 'nɔnnɔn Bali ci 'sɔ.

'Cee 'ta wɔ -pɛ 'e -kɔɔn 'nan ka drɛ 'tɛ 'san -le vɛ -a!

3 'Ka drɛ wɪ 'e -kɔɔn 'nan ka drɛ Bali -le minnun
 -a! Nyinnanɔɪ lɪ 'lee -kɔnnɛn -a te wa'a 'o cin 'palɛ
 ɔɪ, te 'e 'kɔn 'ka yei "ɔ! ɛn 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e min "tri
 -tɔa Bali 'lɛ, 'lee min yiɛ nɛn ya'a 'ciɪla fɛ da ɔɪ, te -a
 -tɔwli 'e 'kɔn 'ka yei "ɔ! 4 'Wɪɔɪ min man -wliɔɪ, 'lee
 -blɔ wei -fɔɔɪ, 'lee -sɛɛ "wliɔɪ "wɔɔɪ bɛ, te -a -tɔwli
 'e 'kɔn "nyian 'ka yei "ɔ! 'Pian 'wɪ nɛn e cɪ "le 'ka
 drɛ bɛ, -nyɛn Bali muo "fɔɔɪ -a. 5 -A -cin 'e 'kɔn 'ka
 'ji 'nan, minnun nɛn o nyianla lɪ 'lee -kɔnnɛn -a te
 wa'a 'o cin 'palɛ ɔɪ, 'lee minnun nɛn o 'wɪ nɛn e min
 "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ waa dra bɛ, 'lee minnun nɛn 'o yiɛ

'ka 'ciɪla fɛ da dɪɛ, o -nyrannan 'ka Crizi 'lee Bali -le mingɔnnɛn 'trɛda dɪ. Kɔɔ 'wɪnɪn zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e ya "le fɛ nɛn e 'ka Bali -a dɪɛ, -a 'bɔ nɛn min -a 'su.

⁶ Te 'ka 'wɪ "man -e min 'e 'ka see "paa -e 'ka 'wɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a -tɔ drɛ dɪ! Kɔɔ minnɪn nɛn o 'ka "vale 'o 'ta wɔla Bali wei da dɪ, ɛn o 'wɪnɪn zɪɛ -a dra bɛ, Bali -le nyran -blɪdɪ a o man -pɛnnan. ⁷ -Yee "wɛan te 'ka -fɔ o -sru "fo "dɪ!

⁸ 'E tɛdɛ bɛ, ka 'bɔ te "ka "ya wo "nyian klun va. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ ka ya 'tɛ 'san da, ka drɛ Minsan -le vɛ -a -le "wɛan. -Yee "wɛan 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e -kɔɔn 'nan ka drɛ 'tɛ 'san -le vɛ -a! ⁹ Min nɛn e ya 'tɛ 'san da bɛ, -a san 'wɪ "yi 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn dra, ɛn -a san drɛ wɪ -kɔan 'e 'sɔdɪ "ji, ɛn -a san 'wɪ dra min va 'e 'ci -a -tɔwɪ. ¹⁰ -Yee "wɛan 'wɪ nɛn e cɪ Minsan ci 'sɔ 'a bɛ, 'ka man -wɛɛ -e 'ka fa 'si sɪdɔ! ¹¹ 'Wɪ nɛn klun va wɪnɪn -a ɛn ya'a 'wɪ "yi dra min lɛ dɪɛ, te 'ka drɛ dɪ! 'Pian 'ka ta bɔla! ¹² Kɔɔ 'wɪnɪn nɛn min -mienun -a dra 'e yɔɔdɪ bɛ, -a -nan wɪ vidɪ min -tɛa 'yra -a. ¹³ 'Pian -te Bali -le 'tɛ 'san -a ta 'bɔla bɛ, min -a ye 'wein. ¹⁴ ɛn fɛ pɛɛnɔn nɛn e -ta 'tɛ 'san da bɛ, -a 'bɔ "nyian "e "drɛ wo 'tɛ 'san -a. -Yee "wɛan waa 'vɪ 'nan:

«Yi -tɛzan 'i 'fuɔ!
 'I 'wɪlɪan -kanɔn 'va,
 -e Crizi -le 'tɛ 'san
 'e 'i 'man drɛ 'wein.»

¹⁵ 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yee "wɛan bɛ, 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! ɛn 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e -kɔɔn 'nan, ka Bali -le 'wɪ -tɔa! Te 'ka 'wɪ drɛ "le minnɪn nɛn wa'a 'o 'ci "nrɔnman Bali -le 'wɪ da dɪɛ -wee 'wɪ 'zɔ dɪ! ¹⁶ Tɔ nɛn Bali -a -nɔn 'cɛɛ bɛ, 'wɪ "yinun nɛn 'ka drɛ -ji! Kɔɔ tɔ nɛn -kaa cɪ -ji 'gɔɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ 'fa "da. ¹⁷ -Yee "wɛan te 'ka 'wɪ drɛ "le -blɪnɔn 'zɔ dɪ, 'pian zɪ

Minsan ci "vale 'nan 'ka 'wɪ drɛ bɛ, 'ka man -wɛɛ -e 'ka -tɔ!

¹⁸ Te 'ka 'wɛn 'mlin 'e 'ciɪla "da dɪ! Kɔɔ 'wɪ 'nɔnnɔan drɛdɪ nɛn yaa "paa min lɔ. 'Pian 'cee vɛ bɛ, Bali lei 'saun nɛn 'e 'ka 'pla "fo. ¹⁹ 'Ka cin "koe "tɔ Bali -le 'fluba 'ji "drenun -fɔdɪ -a, 'lee Bali 'tɔ bɔ "drenun -fɔdɪ -a, 'lee "drenun nɛn Bali lei 'saun -a -cin -tɔa 'ka 'ji bɛ -a -fɔdɪ -a. "Drenun zɪɛ -a 'bɔ 'a nɛn 'ka Minsan 'tɔ bɔ 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a. ²⁰ -Kaa "tɪ Bali bɛ, 'ka muo "fɔ tɔ pɛɛnɔn man, ɛn 'ka muo "fɔ 'wɪ pɛɛnɔn 'ji, -kaa san Zozi Crizi 'tɔ 'ji.

Zozinɔn, 'ka 'wɪ drɛ 'ka cin va "yi!

Lɪmɔn 'lee 'e 'sran -le 'wɪ

²¹ 'Ka cin wei man "yi! Zɪ ka "klandɪ Crizi -lɔ -ci -kɔɔn zɪɛ!

²² 'Ka lɪmɔnnun bɛ, 'ka 'ta wɔla 'ka 'sran wei da! -A -ci -kɔɔndɪ nɛn 'nan, ka 'ta wɔla Minsan wei da.

²³ Kɔɔ -klɔnmɔn 'bɛ 'e nan "paala, "le zɪ Crizi -leglizi "paala bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. -Leglizi 'bɛ ci "le Crizi 'bɔ po -le 'wɪ 'zɔ, ɛn minnun nɛn -ji bɛ, Crizi 'bɛ o "sia 'wɪ 'ji.

²⁴ -Leglizi 'nɔn 'ta wɔla Crizi wei da, -a -tɔwli "nɛn lɪmɔnnun 'o drɛ "nyian o -sran lɛ 'wɪ pɛɛnɔn 'ji.

-Klɔnmɔn 'lee 'e nan -le 'wɪ

²⁵ 'Ka -klɔnmɔnnun bɛ, 'ka nannun yɪ "yi, "le zɪ Crizi -leglizi ye "yi "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ! Crizi wɪ "man ɛn e -ka -leglizi 'nɔn 'lɛji, ²⁶ 'nan -e -leglizi 'nɔn 'o drɛ Bali -le vɛ -a "fo. -A -batize drɛdɪ 'yɪ 'a, 'lee Bali wei vidɪ -a nɛn Crizi -leglizi drɛ 'saun Bali 'lɛ. ²⁷ Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e -leglizi 'e drɛ 'e 'bɔ 'le vɛ -a, te e "bia fɛnyian, te "tri 'ka "man "dɪ, te -a man 'ka 'e yrudɪ dɪ, ɛn te 'wɪ 'wɪlidɪ 'ka "man "fo "dɪ. 'Pian -e -leglizi 'e 'kɔn 'saun Bali 'lɛ, te 'tɔ 'tɔ 'ka "man "dɪ.

28 Yıdı "yi zıε -a 'bɔ 'a nɛn -klɔnmɔnnun 'o nan yı "yi! Min nɛn 'e nan ye "yi "bɛ, te 'e 'fli ye "yi.
 29 Kɔɔ min -tɔ 'ka 'naan 'e 'bɔ 'fli man dı, 'e 'fli ci fε -wεεman, εn 'e yıε -tɔa 'e 'fli -va. Zı Crizi -a dra -leglizı lε zıε. 30 -Leglizı 'bɔ 'bɛ cı Crizi po -a, εn -cεε cı -a man mɛnnun -a. 31 'Wı nɛn 'e 'crɛn -tɛdı Bali -le 'fluba 'ji bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. E ya 'e 'crɛn -tɛdı 'nan: «-Klɔnmɔn "sia 'e "tı 'lee 'e "bɔ "man -e 'e peı 'fɔ 'e nan va, -e 'o drε min -tɔwlı "a.»
 32 'Wı -dan tɔ a 'e yɔɔdı 'wı zıε -a -sru. "An -ci ve 'cεε 'nan, zı Crizi 'lee 'yee -leglizı 'nɔn cı zıε. 33 'Pian 'wı 'tɔwlı zıε e ya "nyian 'ka 'bɔ 'le vε -a. 'Ka -klɔnmɔnnun bɛ, 'ka nan yı "yi "le zı 'ka 'fli ye "yi "bɛ -yee 'wı 'zv! εn 'ka lımɔnnun bɛ, 'ka 'sran 'sia min -a!

6

'Nɛn 'lee 'e "tı "le 'wı

1 'Ka nannannun bɛ, [Minsan -le "wεan bɛ,] 'ka 'ta wɔla 'ka "tı 'lee 'ka "bɔ "wei da! -Yεε cı 'wı "yi "a.
 2 Kɔɔ Bali "e 'nan: «'I yıε 'e 'nan 'i "tı 'lee 'i "bɔ "man!» -Yεε cı -pei -tɔ wı tɛdε nɛn Bali 'wı 'tɔ 'pla -a -sru "bɛ -a. 3 'Wı zıε -nyrɛn 'nan: «'I 'ci "nran ye, εn i "mɔan 'trɛda.»
 4 'Ka 'nɛn "tınun bɛ, 'wı nɛn e 'nɛn 'ci -tɔa lou 'e "tı 'lee 'e "bɔ "man bɛ, te 'ka drε -włε "dı! 'Pian 'ka o 'lɛbɔ 'wı "paadı -a o ji 'lee 'wı pladı -a -włε. 'Ka drε 'wı nɛn e "sia Minsan va bɛ -a yra man.

Nɔan 'lee 'e 'tazan -le 'wı

5 'Ka nɔannun bɛ, 'ka 'ta wɔla 'ka 'tanɔn wei da! 'Ka "klan Bali lɔ εn 'ka drε 'ka 'ci 'fıdaa 'a! εn 'ka 'ci "nrɔn 'nan, ka ya -a drɛnan Crizi lɛ! 6 Te 'ka drε o yıε lε 'saza 'nan -e 'o 'ka yı "yi "dı! 'Pian 'ka -kɔɔn

'nan Crizi 'sunən nən 'kaa! En 'wɪ nən e cɪ Bali ci 'sə
 'a bɛ -a 'bɔ nən 'ka drɛ 'ka 'bli pɛɛnən 'a! ⁷ 'Ka 'ta 'e
 'kən "fava 'nyranman 'panan -wɛ. En 'ka 'ci "nrən
 'nan, Crizi ɛ nən ka cɪ 'nyranman zɪɛ -a 'panan,
 'nan blamin ɛ "cɛɛ dɪ! ⁸ -A -cin 'e 'kən 'ka 'ji 'nan,
 -te min a nɔan -a oo, ɛn -te e 'ka nɔan -a dɪ oo, e ya
 'wɪ "tun "a. 'Pian zɪ min -tɔ 'nyranman 'pa bɛ, -a da
 nən Minsan -a -ko "paa.

⁹ Kaa nən ka cɪ o tanən 'a bɛ, -a -tɔwli "nən "nyian
 'cee vɛ -a. 'Ka 'cee nɔannun 'sia min -a! Te 'ka 'kən
 o man -wluwlu dɪ! -A -cin 'e 'kən 'ka 'ji 'nan, 'ka 'san
 a waa -tɔwli, e ya laji. Ya'a min bo "va 'vaa -e 'e va
 wɪ drɛ dɪ.

'Ka 'man 'e 'kən 'e wɔɔdɪ tɔ -wɪdɪ "le "wɛan!

¹⁰ Maan 'le -sɛanla 'cɛɛ 'nan, 'ka 'tɔ -kli! 'Cee drɛdɪ
 min -tɔwli "a 'ka 'vale Minsan -a 'bɛ dra, te -yee
 'plɛblɛ nən e ya fɛ pɛɛnən 'ta lou "bɛ, e 'ka -tɔa -kli.

¹¹ Bali -le -kuli -tan fɛnun nən yaa -nən 'cɛɛ bɛ, 'ka
 'man wɔɔ -a, -e 'ka 'kɔla "tɔdɪ -a Satan -le see "paa
 wɪnun 'lɛ. ¹² Kɔɔ -kuli nən -kaa 'lɛ bɛ, blamin man
 "cɛɛ -kaa -taan "dɪ, 'pian -kaa -taan lei -wɪdɪnun
 pɛɛnən nən laji bɛ, o man. 'Plɛblɛ a -wɔ, ɛn o min
 "paala, ɛn o 'nyranman "paa klun va. ¹³ -Yee "wɛan
 Bali -le -kuli -tan fɛnun nən yaa -nən 'cɛɛ bɛ, 'ka 'sia!
 -Te kaa drɛla "da "bɛ, tɔ nən yi -wɪdɪ bɔa 'ka man bɛ,
 ka -kɔlaman -tɔdɪ -a -kli -e 'ka bɔla 'ji 'kloun 'gloun.

¹⁴ 'Ka 'man 'e 'kən 'e wɔɔdɪ! 'Ka 'ta wɔla 'wɪ tɪgɪ
 da! -Yɛɛ cɪ "le 'ka -tɪɛn 'kɔlɛ 'le 'wɪ 'zɔ. 'Wɪ nən 'e 'sɔdɪ
 "ji "bɛ 'ka drɛ! -Yɛɛ cɪ "le 'ka 'kɔlɛ "nən yɔɔvɛ -le 'wɪ
 'zɔ -kuli -lɔ. ¹⁵ -Fɔdɪ -trɔɔ nən Bali -a -nən 'cɛɛ Zozi
 Crizi -le 'wɪ 'nɔnnən 'a bɛ, 'ka 'tɔ "da 'plɛblɛ! -Yɛɛ cɪ
 "le 'ka 'cɛin -man -manwua "le 'wɪ 'zɔ. ¹⁶ En "nyian
 bɛ, 'ka yi -tera Zozi da "fo! -Yɛɛ cɪ "le 'ka 'man yɔɔvɛ

-le 'wɪ 'zʊ Satan -le -tin 'wɛnʊn nɛn 'tɛ nɛn a "nɛn "bɛ -wɪ. ¹⁷ Bali 'ka 'si 'wɪ 'ji, 'ka 'tɔ "da 'plɛblɛ! -Yɛɛ cɪ "le 'ka 'wulo -man yɔɔ 'kpɔngbo kle "le 'wɪ 'zʊ -kuli -lɔ. ɛn -kuli -tan sɛn nɛn Bali lei 'saun -a -nɔn 'cɛɛ bɛ, 'ka 'kun "man! -Yɛɛ cɪ Bali wei -a.

¹⁸ 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛdɪ -ji bɛ, Bali nɛn 'ka trʊ 'ba, ɛn 'ka laabʊ -yrɔ 'nan, 'e 'pa 'ka 'va. Tʊ pɛɛnɔn man 'ka Bali trʊ 'ba "le zɪ -yee lei 'saun -a -cin -tɔa 'ka 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Ka yɪɛ -trɔa 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ da, te 'ka 'pɛ 'e plʊ dɪ! 'Ka Bali trʊ 'ba Bali -le minnʊn pɛɛnɔn lɛ!

¹⁹ ɛn "nyian bɛ, 'ka Bali trʊ 'ba 'mɛn 'nan, 'wɪ nɛn 'kɔ 'an vɪ bɛ 'e -cin -tɔ 'an 'ji. ɛn 'nan -si 'e 'lɛ 'sʊ 'mɛn, -e 'an Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn -a -ci a 'e yɔɔdɪ minnʊn man bɛ, -a -ci vɪ -wɪɛ. ²⁰ 'Bɛ 'bɔ nɛn an ya -pʊ 'kuin 'gʊ ɔɔ, Zozi 'le 'wɪ 'nɔnnɔn 'pɛ 'ba a 'an 'lɔ -e 'an vɪ minnʊn lɛ. -Yee "wɛan 'ka Bali trʊ 'ba 'mɛn 'nan, -si 'e 'lɛ 'sʊ -e 'an vɪ, "le zɪ e cɪ 'mɛn 'nyranman -a bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

²¹ -Kaa "bʊɪ Zozizan Tisik nɛn -kaa ye "yi "bɛ, -a yɪɛ yra Minsan -le 'nyranman 'padɪ da. -A 'bɔ 'bɛ "ta "lɔ 'wɪ nɛn 'an man 'gʊɛ -a 'sinan 'palɛ 'cɛɛ. ²² -Yee "wɛan maan 'pa 'sia 'ka 'va 'nan, -e 'wɪ nɛn 'kʊ man bɛ 'ka -tɔ. ɛn an ya "va 'nan 'e 'ka "koe "tɔ 'ka da.

²³ -Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee -fʊdɪ -trɔɔ, 'lee 'wee yɪdɪ "yi, 'lee yɪ -tɛradɪ Zozi Crizi da -nɔn 'kʊ "bʊɪ Zozinɔn pɛɛnɔn lɛ. ²⁴ Bali -le "yi 'e 'kɔn minnʊn pɛɛnɔn nɛn o -kaa san Zozi Crizi ye "yi -a 'leda "ka "dɪɛ o va.

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc